

จากการศึกษาขององค์การอนามัยโลก (2550) พบว่าความชุกของภาวะซึมเศร้ามีความสัมพันธ์กับโรคเรื้อรังอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลแบบองค์รวม จึงควรมีการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรังด้วย การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์สถานการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง แผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลสันติสุข จังหวัดน่าน โดยใช้กรอบของโคนาบีเคียน (2546) ประชากรที่ศึกษาได้แก่พยาบาลวิชาชีพ จำนวน 18 คน และแพทย์ จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแนวคำถามการสัมภาษณ์รายบุคคล แนวคำถามการสัมภาษณ์รายกลุ่ม แบบบันทึกข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสังเกตการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบความตรงและความครอบคลุมเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ด้านโครงสร้างของหน่วยงาน มีการรับนโยบายและแผนการดำเนินงานจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดน่าน เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยใน แต่ไม่พบคำสั่งในการปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร และไม่พบแผนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุน ถึงแม้จะมีแนวทางปฏิบัติและมีแบบคัดกรองภาวะซึมเศร้า แต่ไม่มีแบบคัดกรองเตรียมไว้พร้อมใช้ในแผนกผู้ป่วยใน ไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการคัดกรองภาวะซึมเศร้า พยาบาลขาดความรู้เกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าและทักษะการคัดกรอง อย่างไรก็ตามมีการส่งพยาบาลไปอบรมในเรื่องภาวะซึมเศร้าและทักษะการคัดกรอง ด้านกระบวนการ พบว่าพยาบาลส่วนใหญ่ใช้วิธีการคัดกรองภาวะซึมเศร้าโดยใช้การสังเกตและประเมินอาการผู้ป่วยมากกว่าการใช้แบบคัดกรองภาวะซึมเศร้า ในด้านผลลัพธ์ พบว่ามีการรายงานผลการปฏิบัติการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ของพยาบาลแผนกผู้ป่วยในให้แพทย์ทราบเพียง 1 คน จากทั้งหมดที่ถูกสังเกต 4 คน

ผลของการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานนำเสนอแก่กลุ่มผู้บริหารในหน่วยงานของโรงพยาบาลสันติสุข จังหวัดน่าน เพื่อการพัฒนาโครงสร้าง กระบวนการและผลลัพธ์สำหรับการปฏิบัติการพยาบาลในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วยโรคเรื้อรัง แผนกผู้ป่วยในต่อไป

A study conducted by WHO (2007) showed that the prevalence of depression is significantly correlated with other chronic diseases. Therefore, to receive a holistic care, the chronically ill patients, should be screened for depression. This situational analysis aimed to study the nursing practice for depression screening in chronically ill patients, in-patient department, Santisuk hospital, Nan province using Donabedian's (2003) conceptual framework. The populations consisted of 18 professional nurses and 2 physicians. The study instruments used were a personal interview and a group interview guides, record form for document analysis and observation form for observing nursing practice in depression screening. The study instruments were verified for content validity and comprehensiveness by a panel of experts. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results revealed that regarding structure, the hospital adopted the policy and operational plan for depression screening at the in-patient department from Nan provincial health office, but written order for implementation and a budget allocation plan were not found. Although they had practice guideline and the screening form for depression screening, the screening form was not available for being used in the in-patient department. No responsible persons were identified. Nurses lacked knowledge about depression and skills for screening; however, they were sent for training about depression and screening skills. Regarding process, most nurses did screening by observing patient's signs and symptoms rather than using the depression screening form. Regarding outcome, only one of four observed nurses was found to report the results of screening practice to a physician.

The results of this study could be used as preliminary data to present to the administrative group at Santisuk hospital, Nan province, for improving structure, process and outcome for nursing practices for depression screening in chronically ill patients at the in-patient department.